

Een eeuw asbakken van Goedewaagen

In haar hoogtijdagen maakte Goedewaagen meer dan 3 miljoen pijpen in letterlijk honderden verschillende modellen per jaar. Maar bij die pijpen bleven het niet. Net als de andere, grote Goudse fabrieken maakte Goedewaagen ook een enorme productie aan rookutensilia naast de pijpen voor sigaretten en sigaren. Daar hoorde ook zo iets triviaals als een asbak bij.

Dankzij een grote schenking van Goedewaagen-objecten van de familie Meines uit Niebert kan de Stichting Keramisch Museum Goedewaagen nu de ontwikkeling van de asbak in de periode 1925 - 1990 goed documenteren. Asbakken werden bij Goedewaagen in de meest uiteenlopende modellen uitgevoerd. Het model 1113 met een diameter van 15 cm mag het meest gangbaar zijn geweest, maar gelegenheidsedities kregen ook door de opdrachtgever gevraagde design. Zeker zo belangrijk was ook het ontwikkelen van decoraties. Bij de meeste matplaateldecors van 1923 tot 1935 was het gangbaar om per nieuw decor ook een uitvoering als asbak of tabakspot verscheen. Later is dit principe ook toegepast voor keramisch-technische veranderingen. Na het kwetsbare kalkaardewerk werd aan het eind van de jaren 1930 teruggegrepen op de handgedraaide techniek met majolica-decoraties op tinglazuur. In 1953 schakelde de fabriek over op een nieuwe kleischerf, namelijk Engelse Stoneware aangemaakt met veldspaat en gestookt op 1185 graden celcius. Vanaf 1993 ging Goedewaagen werken met een nieuwe scherf van WBB Fuchs, die gestookt wordt op bijna 1100 graden celcius. Reden om voor alle gangbare modellen nieuwe mallen te gaan maken. Voor de bedrijfsgeschiedenis is de schenking van groot belang.

Asbak, M819, dec. Fruto, 1928

Rookset, dec. matbruin, 1930

Asbak, dec. Landhuis, 1938

Asbak, dec. Oving, jaren '40

Asbak, Afsluiting overstroming, 1953

Asbak, M1113, dec. Muskietier

Asbak, Verlegh-Breda, jaren '50

Asbak, rondvaart Plas, jaren '50

Asbak, M1690, A. van Gool, 1958

Asbak, M1419, dec. Poly-Delfts